

Socialisten Nr. 54, 7. juni 1872

Socialistisk Folkemøde. Af det Folkemøde, som den høværende Afdeling af „Internationale“ i Onsdags aftenholdt ved Klampenborg, har vi modtaget følgende Referat.

Kl. 2 Efterm. samledes Foreningens Medlemmer med deres Damer paa det betegnede Sted, og marscherede deraf med et Musikkorps i Spidsen til den slesvigiske Sten, hvor Foreningens Formand, C. Würk, indledte Mødet med en længere Tale.

Han udtalte, at det glædte ham, at han nu saa sig iført til at indfri det Øste, han havde givet i Foreningens Lokale, at han paa Grundlovsdagen vilde udbringe et Leve paa den slesvigiske Sten for den arbejdende Klasse. For at naa dette Maal var han gaaet frem paa en rolig og besindig Maade, hvilket han haabede enhver rejsindig og fornuftig Mand maatte billige. Det fejredes idag en Fest, som kaldtes Grundlovsfesten; hvorvidt Arbejderne fra et rigtigt Synspunkt betragtet burde fejre en slig Fest, kunde være tvivlsomt, idet nemlig, at fandtes der en Passagrap i Grundloven, som indrommede Arbejderen en vis Frihed, saa fandtes der straks en tilsvarende Paragraaf, som berøvede ham samme, men i andre Henseender kunde det være nødvendigt, at en slig Fest fejredes; Arbejderen bunde ved en oploftende Tanke ihudomme Mindet om den højstindede Hyrte, som lagde sin nedarvede vindstrømmede Magt i Folks Hænder; man kunde af det danske Folks Opræden i 1848 lære, at naar Enhver var besjælet af den rette Enigheds- og Broderaand, lunde ethvert Ønske gennemføres. Han vilde idag for Mængden gentage sit bestandige Program: Det burde være fri og fælles Undervisning for Alle. Da det ikke kunde undgaas, at der i Samfundet altid vilde findes Kortslut i Billaaer, saa at Entelte blev mindre heldig stillede end Andre f.eks. paa Grund af Coner, Flid, Konjunkturer o. s. v., burde Arbejderen, der ikke afslægges med nogen Pensjon, naar han endelig engang er opslidt, ikke som nu være Genstand for offentlig Medlidshed, men nyde en efter Omstændighederne behagelig Tilværelse, ti vore offentlige Forsorgelsesanstalter lade i Virkeligheden meget tilbage at ønske. Hvad det første Punkt angik, da fandt han, at de fleste Ulykkelige, som støbes fra det ene Hængsel til det andet, er i Neglen af den uvindende Almueklasse, som næppe har lært at skelne hvad der er Ret eller Uret. Staten straffer Alle lige, men den belønner ikke Alle lige; naar den straffer alle lige, bør den også saa undervisse Alle lige. Det er ikke disse

Ulykkeliges egen Skyld, at de efter en yndig Barndom, tilbragt i Savn og Elendighed eride med at fylde Statens Hængsler eller Fæltighuse; i ethvert Menneske ligger en Spir til det Ædle og Gode, og blev den kun rigtig ud-

viklet hos Enhver, vilde der vist neppe findes saamange Forbrydere som Tilsælget er. Afstanden mellem Kapitalist og Arbejder var for stor, hvilket den frisindede og humane Arbejdsgiver følte, saa at han paa andre Maader stræbte at være sine Arbejdere til Gavn; men hvormanden Kapitalist fandtes der ikke, der betragtede Arbejderen kun som et Middel til at berige sig ved, og opspiste dem med Utaknemmelighedens kærtige Brød; imod saadan burde Arbejdernes Krig være rettet, ti de foreurettede ikke alene Arbejderne, men bidroge ogsaa væsenligt til at gjøre Arbejdsgiverne forhåbt hos Arbejderne. Slige burde velæmpe paa alle Maader. Til Slutning bemærkede Taleren, at ihyovvel Socialisterne betragter hele Verden som deres Fædreland, findes det dog dybt indprentet i det menneskelige Hjerte, at man nærer en vis Forkærlighed til den Plej, hvor man er født, og hvor man saa end førides, doøler man dog stundom i Tanlen ved den Plej, hvor man saa lyset, og de Minder, som knytter sig dertil^{*)}, da der imidlertid trænt om i Bandet udbragtes saamange Hurraer for Konge og Fædreland, vilde han her under Himplens hvalie Vue udbringe Leve for den arbejdende Stand, det første, som muligt paa en saadan Dag var udbragt, men som han haabede ikke skulde være det sidste. Denne Tale blev bevaret af et nisoldigt Hurra fra Førfamlingen.

Efter han talte Borger Pihl og Borger Weiss. Den første omtalte, hvilke Midler han foreløbigt ansaa for de tjeneligt til at fremme Arbejderagen. Han befklagede de bedre stillede Klassers Opræden overfor Arbejderne. Den anden Taler fordomte de blodige Krige, som twinger Menneskene til at have hinanden; han opfædte en almindelig Tilslutning til „Internationale“, og at ethvert Menneske, ligemeget af hvilken Nation, burde betragte hinanden som Broder. Imellem Talerne spilledes Socialisternes Marsch. Efter disse Taler sluttedes den alvorlige Del af Festen, hvorefter Medlemmerne i et Par Timer fuldte en lille Svingom med deres Damer. Fra den slesvigiske Sten marscherede Foreningen gennem Tyrehaven langs Jagtvejen til Charlottenlund; ankommen der, talte Formanden Foreningen for den værdige Maade, hvorpaa den var optaadt, idet den havde sat ham iført til at indfri det Tilsagn, han havde givet Kobenhavns Politidirektør, at Foreningen vilde optrede saaledes, at den skulde erhverve sig, saavel hans som alle Medborgeres Agtelse. Han bad enhver bevare Mindet om denne smulle Dag og udtalte Ønsket om, at det ikke maatte være sidste Gang, man samledes paa denne Maade.

Efter talrige Hurraab, saavel for den anholdte som den midlertidige Bestyrelse, oploftes Førfamlingen.

^{*)} Vi tillader os at gøre opmærksom paa, at vi kun refererer.
Réd.